

Bài 24: VIỆT NAM TRONG CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ NHẤT (1914- 1918)

I. Tình hình kinh tế – xã hội

1. Những biến động về kinh tế

*** Âm mưu của Pháp với Việt Nam**

Trong Chiến tranh thế giới thứ nhất 1914 – 1918: Pháp bị thiệt hại nặng nề nên chủ trương vơ vét tối đa nhân lực, vật lực của thuộc địa để gánh đỡ cho những tổn thất và thiếu hụt của Pháp trong chiến tranh.

*** Chính sách kinh tế của Pháp**

- + Tăng các thứ thuế.
- + Bắt nhân dân ta mua công trái
- + Vơ vét lúa gạo, kim loại đưa về nước Pháp.
- + Bắt nông dân chuyển từ trồng lúa sang trồng cây công nghiệp phục vụ cho chiến tranh.

*** Những biến động kinh tế**

- Nông nghiệp: trồng lúa nước bị tổn hại, gặp nhiều khó khăn, thuy lợi không được quan tâm → Nông dân bị bần cùng hoá.

- Trong công thương nghiệp:

- + Những mở đang khai thác được đầu tư thêm vốn, một số công ty tham mới xuất hiện.
- + Công việc kinh doanh của người Việt được mở rộng như công ty của Nguyễn Hữu Thu, Bạch Thái Bưởi, nhiều xí nghiệp mới xuất hiện.

→ Công nghiệp và giao thông vận tải ở Việt Nam có sự phát triển hơn trước, biến đổi so với trước.

2. Tình hình phân hoá xã hội

- Chính sách của thực dân và sự biến đổi kinh tế đã thúc đẩy sự phân hoá xã hội.

+ Nạn bắt lính và những chính sách trong nông nghiệp giảm sút nghiêm trọng và đời sống nông dân ngày càng bị bần cùng.

+ Do công nghiệp phát triển hơn một bước nên giai cấp công nhân tăng lên về số lượng,

- Trong chiến tranh, tư sản Việt Nam và tiểu tư sản có tăng về số lượng, song chưa trở thành giai cấp. Họ bắt đầu lên tiếng đấu tranh bênh vực quyền lợi cho người trong nước.

3. Buổi đầu hoạt động của Nguyễn ái Quốc (1911 – 1918)

- Hoàn cảnh ra đi tìm đường cứu nước:

+ Nguyễn ái Quốc tên thật là Nguyễn Sinh Cung, sinh ngày 19/5/1890 trong một gia đình trí thức yêu nước.

+ Quê: Kim Liên, Nam Đàn, Nghệ An – một vùng quê có truyền thống đấu tranh.

→ Người sớm có tinh thần yêu nước và ý chí cứu nước.

+ Trước cảnh nước mất, nhà tan, các cuộc đấu tranh của nhân dân đều bị thất bại, bế tắc, Người đã quyết định đi sang phương Tây tìm đường cứu nước.

+ Ngày 05/6/1911 Nguyễn ái Quốc rời cảng Nhà Rồng ra đi tìm đường cứu nước.

- Các hoạt động của Nguyễn Ái Quốc:

+ Năm 1911 – 1917 Người bôn ba qua nhiều nước làm nhiều nghề để sống, tiếp xúc với nhiều người → Hiểu rõ ở đâu bọn đế quốc cũng tàn bạo, độc ác; ở đâu người lao động cũng bị áp bức, bóc lột dã man (Người nhận rõ bạn – thù).

- Năm 1917 Nguyễn ái Quốc trở lại Pháp, Người tích cực hoạt động tổ cáo thực dân Pháp và tuyên truyền cho cách mạng Việt Nam, tham gia vào phong trào công nhân Pháp, tiếp nhận ảnh hưởng Cách mạng tháng Mười Nga – tư tưởng của Người dần dần biến đổi.